

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต:

กรณีศึกษา กำลังพลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

Application of the Sufficiency Economy Philosophy for Living: a Case

Study of Military Officials of the National Defence College,

National Defence Studies Institute

วารุณี ชูตินันท์กุล¹ และ ติน ปรัชญพฤทธิ²

Warunee Chutinanthakun and Tin Prachyapruit

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

² อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

E-mail: Punk_po@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจของกำลังพลสังกัดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เกี่ยวกับหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 2) ศึกษาแนวการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิต โดยประชากรที่ศึกษาวิจัย คือ กำลังพลทั้งหมดของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 140 คน

ผลการศึกษาพบว่า กำลังพลของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก และมีการนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับที่มากขึ้น ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ควรให้ความรู้ ส่งเสริมปลูกฝังให้กำลังพลเห็นถึงประโยชน์ความสำคัญ และคุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตสำเร็จ

คำสำคัญ: การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การดำรงชีวิต วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

Abstract

The aims of this research were to: 1) study the knowledge and understanding of the officials under the National Defence College, National Defence Studies Institute on the principle of the sufficiency economy philosophy, and 2) understand how they applied such philosophy of sufficiency economy for their living. The population was 140 officials of the National Defense College.

It was found that the officials' knowledge and understanding of the principle of the sufficiency economy philosophy was at a high level, having adopted the philosophy at a high level.

It was suggested that the officials should be provided training and encouraged to realize the benefits and importance as well as the value of the sufficiency economy philosophy so that they could live their life successfully.

Keywords: Application of sufficiency economy philosophy, Living a life,

Military officials of the national defence college

บทนำ

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาทำให้สังคมไทยอ่อนแอ เพราะสาเหตุมาจากสังคมไม่ได้สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับคนส่วนใหญ่ ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยอยู่บนพื้นฐานของความไม่พร้อม และมีการพัฒนาเศรษฐกิจโดยไม่คำนึงถึงรากฐานของประเทศ ซึ่งมีรากฐานในภาคเกษตร แต่มุ่งไปสู่ภาคอุตสาหกรรม ขาดการตระหนักถึงผลเสียที่ตามมาในด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้น้อยลง ความฟุ้งเฟ้อทำให้สังคมไทยขาดจิตสำนึกเรื่องความพอดี และพอเพียง

หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ จากภาคเอกชน ต่างก็มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ แต่เนื่องจากปัจจุบันสภาวะเศรษฐกิจของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง มีการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนหันมายึดแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานให้ปสกนิกรนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ “ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เป็นหน่วยงานในสังกัดกองบัญชาการกองทัพบกไทย กระทรวงกลาโหม ทั้งนี้ กำลังพลชั้นผู้น้อยซึ่งได้แก่นายทหารสัญญาบัตรในระดับหัวหน้าแผนกลงมาจนถึงลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ จะได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด ค่อนข้างต่ำ ไม่มีเงินเพิ่มพิเศษ (เงินตอบแทนประเภทบริหาร) (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2551) และหากใช้จ่ายอย่างไม่เข้าใจ ไม่เหมาะสม อาจทำให้ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนไม่เพียงพอก่อให้เกิดการสร้างภาวะหนี้สิน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ทำให้คุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ต่างๆ เสื่อมถอยลงไป

หากกำลังพลของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศมีพระราชมารดาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทานให้ประชาชนนำไปปฏิบัติ โดยการนำแนวทางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน น่าจะเป็นแนวทางที่จะช่วยสร้างความมั่นคงของชีวิตตนเองและครอบครัว สามารถพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนได้ นอกจากนั้นยังเป็นการช่วยให้กำลังพลของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรฯ โดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้น้อยมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของกำลังพลสังกัดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศเกี่ยวกับหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิต ของกำลังพลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตประจำวันแก่ประชาชนชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงให้ความสำคัญถึงแนวทางการแก้ไขเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้และรอดพ้นอย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

กรอบแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางมาจากหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบด้วย ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนพื้นฐานเงื่อนไขความรู้ คุณธรรม ถือได้ว่าเป็นหลักสำคัญในวิถีการดำรงชีวิตที่อยู่บนทางสายกลางทำให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เชื่อมโยงในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม อธิบายได้ คือ

3 ห่วง ได้แก่

1) พอประมาณ หมายถึง ความซื่อตรง ไม่เบียดเบียนตนเอง และไม่เบียดเบียนผู้อื่น รวมถึงการรักษาความเป็นปกติหรือเสถียรภาพ นั่นคือ ศิล

2) มีภูมิคุ้มกัน หมายถึง ความตั้งมั่นแน่วแน่ ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งชั่วร้าย มีหลักยึดที่มั่นคงให้สามารถผ่านพ้นอุปสรรคได้ นั่นคือ สมาน

3) มีเหตุผล หมายถึง การรู้จักไตร่ตรองด้วยสติปัญญา การรู้เท่าทันและเข้าใจต่อเหตุการณ์ต่างๆ และการไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ นั่นคือ ปัญญา

2 เงื่อนไข ได้แก่

เงื่อนไข ความรู้ เรียกว่า วิชา

เงื่อนไข คุณธรรม เรียกว่า จรรยา (คุณธรรมจริยธรรม)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development: HRD) คือ กระบวนการในการพัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติและพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีขึ้น ทั้งในปัจจุบันและอนาคต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการบริหาร การพัฒนาทรัพยากร มีผลอย่างมากต่อความสำเร็จขององค์กรสมัยใหม่ การดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรนั้น ควรจะเริ่มตั้งแต่เมื่อพนักงานเริ่มเข้ามาทำงาน โดยการปฐมนิเทศ (Orientation) และจะต้องดำเนินการพัฒนาอีกต่อไปเรื่อยๆ ตลอดเวลาที่เขา ยังคงทำงานอยู่ในองค์กร

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เป็นการพัฒนามนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีค่าในสังคม เป็นการนำศักยภาพของแต่ละบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มุ่งการพัฒนาศักยภาพให้มีความก้าวหน้าทางความรู้ ความสามารถ ทักษะ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

- 1) เพื่อช่วยให้บุคลากรใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถปฏิบัติงานของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 2) เพื่อช่วยองค์กรดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 3) เพื่อช่วยคัดสรรบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีแรงจูงใจใฝ่หาผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงเข้ามาปฏิบัติงาน
- 4) เพื่อยกระดับความสามารถ และสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร
- 5) เพื่อพัฒนา และธำรงรักษาบุคลากรที่มีคุณค่าให้ปฏิบัติงานในระดับที่พึงปรารถนาขององค์กรและสร้างให้แต่ละบุคคลเกิดทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ตลอดจนเกิดความตระหนักในคุณค่าของตนเอง เพื่อนร่วมงานและองค์กร

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's needs theory)

มาสโลว์ (Abraham H.Maslow) เป็นนักจิตวิทยาคนกลุ่มมนุษย์นิยม ในทฤษฎีของ มาสโลว์ เชื่อว่ามนุษย์มีความต้องการตามลำดับขั้น ซึ่งพบว่าบุคคลมักดิ้นรนเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นต่ำสุดก่อน เมื่อได้รับการตอบสนองแล้วจะลดแรงขับต่อพฤติกรรมลง แล้วจึงแสวงหาความต้องการขั้นสูงต่อไปตามลำดับ โดยแบ่งลำดับความต้องการออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs)เป็นระดับของความต้องการขั้นแรก ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐาน และเป็นความต้องการเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด ประกอบด้วย อากาศ น้ำ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค การพักผ่อน และความต้องการทางเพศ

2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ในขั้นนี้บุคคลจะต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทางกาย

3) ความต้องการทางสังคม (Social Needs)เป็นความต้องการด้านความรักความอบอุ่น มิตรภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อกัน การมีส่วนร่วม และการยอมรับของสังคม ความต้องการด้านสังคมก่อให้เกิดการซื้อ เพื่อให้สังคมยอมรับตนเอง

4) ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่เกิดจากแรงกระตุ้นทั้งภายในและภายนอก เพื่อสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นใจแก่ตนเอง ความต้องการที่เกิดจากภายในจะสะท้อนถึงความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อการยอมรับส่วนตัว ส่วนความต้องการภายนอกจะเป็นความต้องการเพื่อการยกย่อง การมีชื่อเสียง และการเคารพนับถือจากบุคคลอื่น

5) ความต้องการปรารถนาความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization Needs) หรือความพึงพอใจส่วนตัว (Self-fulfillment) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะตอบสนองศักยภาพของตนด้วยทุกสิ่งที่เขามีความสามารถและมีความต้องการจะเป็น

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม Questionnaire) ให้กับกำลังพลทั้งหมดของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 140 คน (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2562)

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถาม มี 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะคำถามแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็น โดยมีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของกำลังพลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 32 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิต จำนวน 3 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความเข้าใจในหลักแนวคิด และ ทฤษฎีต่างๆ เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย กำหนดนิยาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสร้างข้อคำถาม แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาของข้อคำถาม ความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถาม ความชัดเจนของการใช้ภาษา และรูปแบบของ แบบสอบถาม แล้วนำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยจะต้องสามารถวัดเนื้อหาที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยขอให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC)

การคัดเลือกข้อคำถาม ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหาของ ศิริชัย กาญจนวาสิ (2548) ที่เสนอว่า ค่า ดัชนี IOC ที่คำนวณได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.50 จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับข้อความที่จะวัด ซึ่งจากการวิเคราะห์ค่า IOC ของข้อคำถาม พบว่า ข้อคำถามของแบบสอบถาม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.20 - 1.00 ข้อคำถามที่มีค่า IOC สูงที่สุด มีค่า 1.00 จำนวน 32 ข้อ รองลงมาคือ 0.80 และ 0.60 มีจำนวน 11,4 ข้อ ตามลำดับลงมา ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC มีค่า 0.40 จำนวน 2 ข้อ และต่ำที่สุด มีค่า .20 จำนวน 1 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 ไว้ใช้ ส่วนข้อคำถามที่มี ค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 เมื่อได้ผลเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจะตัดข้อคำถามที่มีความสอดคล้องของแบบจำลองดัชนีวัดผล สำเร็จอยู่ในเกณฑ์ ต่ำ และข้อคำถามที่มีทำการปรับปรุงความสอดคล้องของแบบจำลองดัชนีวัดผล สำเร็จอยู่ในเกณฑ์ยอมรับให้อยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นไป และเป็นที่เข้าใจตรงกันมากขึ้น แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาอีกครั้ง ทำให้ได้แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ เป็น แบบสอบถาม จำนวน 47 ข้อ

ขั้นที่ 4 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ไปทดสอบกับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษาจำนวน 30 คน และเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์ พบว่าค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ มีค่า .958

ขั้นที่ 5 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขโดยการปรับปรุงภาษาและจัดทำแบบสอบถามฉบับ สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

3) การทดสอบหาความแตกต่างของตัวแปรตามใช้สถิติ t-test สำหรับการหาความแตกต่างของตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way Analysis of Variance สำหรับการหาความแตกต่างของตัวแปรที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และเมื่อพบความแตกต่างจะใช้วิธีหาความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ Least Significant Difference (L.S.D.)

4) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของกำลังพลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ใช้การวิเคราะห์หา ค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรอิสระ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับชั้นยศ รายได้ เงินออม และหนี้สิน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกำลังพลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยปรากฏผลการศึกษาดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นกำลังพลสังกัดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 140 ราย โดยสัดส่วนเพศชายสูงกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย ร้อยละ 62.1 และเพศหญิง ร้อยละ 37.9 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี ร้อยละ 38.6 รองลงมาคือ อายุ 51 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 33.6 และช่วงอายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 19.3 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 53.6 รองลงมาคือ โสด ร้อยละ 41.4 และ หม้าย/หย่า ร้อยละ 4.3 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 37.1 รองลงมาคือ ปริญญาโท ร้อยละ 29.3 และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 28.6 และโดยส่วนใหญ่มีระดับชั้นยศนายทหารประทวน ร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ ร้อยตรี, เรือตรี, เรืออากาศตรี ถึงพันโท นาวาโท และนาวาอากาศโท ร้อยละ 23.6 และระดับพันเอก, นาวาเอก, นาวาอากาศเอก, พันเอก (พิเศษ), นาวาเอก (พิเศษ) และนาวาอากาศเอก (พิเศษ) ร้อยละ 21.4

ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท ร้อยละ 31.4 รองลงมาคือ 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 24.3 และมีรายได้ 30,001 – 40,000 บาท ร้อยละ 20.7 มีเงินออม 100,000 ไม่ถึง 1,000,000 บาท ร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ มีเงินออมต่ำกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 27.1 และไม่มีเงินออม ร้อยละ 18.6 และโดยส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีหนี้ 100,000 ไม่ถึง 1,000,000 ร้อยละ 34.3 รองลงมาคือ ไม่มีหนี้ ร้อยละ 27.9 และมีหนี้ตั้งแต่ 1,000,000 บาท ร้อยละ 22.1 เคยได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 96.4 รองลงมาคือ ไม่เคย ร้อยละ 3.6 สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับ เศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 87.1 รองลงมาคือ ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 12.9

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับมากทุกประเด็น

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของกำลังพลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในรายด้าน มีข้อสรุปดังนี้

ด้านความพอประมาณ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ด้านความพอประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความมีเหตุผล กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ด้านความมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ด้านการมีภูมิคุ้มกันโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความรู้ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ด้านความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก

ด้านคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ด้านคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง ส่วนระดับการศึกษาสูงสุด ด้านการมีภูมิคุ้มกันและภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับระดับชั้นยศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นยศต่างกันมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตไม่แตกต่างกันในด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านคุณธรรมและภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านความรู้ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตไม่แตกต่างกันในด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านความรู้ ด้านคุณธรรมและภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เงินออม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออมต่างกันมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตไม่แตกต่างกันในด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน ความรู้ และภาพรวม จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านคุณธรรม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตไม่แตกต่างกันในภาพรวม และ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และด้านคุณธรรม จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านความพอประมาณ ด้านความรู้ และด้านความมีเหตุผล พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการร่วมอบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตไม่แตกต่างกันในภาพรวม ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และด้านคุณธรรม จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านความรู้ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานที่ 4 พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของกำลังพลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรด้านคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=.210$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบ

ตัวแปรอิสระ	ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต					
	ด้านความพอประมาณ	ด้านความมีเหตุผล	ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	ด้านความรู้	ด้านคุณธรรม	ภาพรวม
ปัจจัยส่วนบุคคล						
1. เพศ	x	x	x	x	x	x
2. อายุ	x	x	x	x	x	x
3. สถานภาพ	x	x	x	x	x	x
4. ระดับการศึกษาสูงสุด	x	x	✓	x	✓	✓
5. ระดับชั้นยศ	x	x	✓	✓	✓	✓
6. รายได้	x	x	x	✓	✓	✓
7. เงินออม	x	x	x	x	✓	x
8. หนี้สิน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9. การติดตามข่าวสาร	✓	✓	x	✓	x	x
10. การเข้าร่วมกิจกรรม	x	x	x	✓	x	x

หมายเหตุ x ไม่มีความแตกต่าง ✓ มีความแตกต่าง

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์

ตัวแปรอิสระ	ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต					
	ด้านความพอประมาณ	ด้านความมีเหตุผล	ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	ด้านความรู้	ด้านคุณธรรม	ภาพรวม
ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	x	x	x	x	**	x

หมายเหตุ x ไม่มีความสัมพันธ์ ** มีความสัมพันธ์ยอมรับที่ระดับ .05

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของกำลังพลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรด้านคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=.210$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรในฐานะเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของกำลังพลควรให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตทั้งวัยทำงานและวัยใกล้เกษียณ เมื่อพิจารณาจากอายุพบว่า กำลังพลส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป ซึ่งจะเหลืออายุราชการอีกไม่มาก โดยส่วนใหญ่เป็นทหารระดับชั้นประทวน มีรายได้ 10,000-20,000 บาท และมีเงินออม 100,000 ไม่ถึง 1,000,000 บาท แต่ก็มีหนี้สินมากเช่นเดียวกัน ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดจึงควรมีนโยบายส่งเสริมให้กำลังพลเข้าใจหลักปรัชญาแห่งเศรษฐกิจพอเพียงและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มรายได้ สามารถปลดหนี้และสะสมเป็นเงินออมหลังเกษียณอายุราชการได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการยกระดับคุณภาพชีวิตของกำลังพล จากการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสภาพแวดล้อมที่เป็นสังคมเมือง
2. ศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับกำลังพลโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2551). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารพัฒนา.**

กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2551). **พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2551.** [Online].

เข้าถึงจาก: <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%C336/%C336-20-2551-a0001.pdf>.

(สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2562)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.**

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ 21 เซ็นจูรี.